

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 50 lir

TRST, nedelja 6. septembra 1964

Leto XX. - Št. 201 (5884)

Volilna kampanja v ZDA

Zdaj, po nacionalni konvenciji demokratske stranke so politične enote, ki bodo sodelovale pri novembrskem merjenju sil, v glavnem razvrščene, komandanti so zavzeli svoja mesta, strategijo boja pa so določili s »platformami« strank. Združene države Amerike bo v kratkem zajel vrtilinec volilne kampanje, ki je bržčas najbolj nenavadna na svetu.

To je čas, v katerem se vse podreja potrebam kampanje, ko ni mogoče nobene izjave ali potoke doma ali v tujini omenjati neodvisno od volilnih računov, saj vsako besedo in vsako ravnanje skrbno preračunavajo v število glasov, ki jih z njimi lahko doseže ali izgubi. To predvolilno obdobje je hkrati neugodno in ugodno za preučevanje dolgoročnih tendenc razvoja Združenih držav Amerike in njihove politike. Neugodno zaradi že omenjenih taktičnih odstopanj od namenov predsedniških kandidatov, ki jih je mogoče, če gre za zmagovalca, praviloma nekoliko jasneje spoznati samo več mesecev po koncu kampanje. Ugodno zato, ker se med volilno kampanjo bolj plastično pokažejo, pogostokrat pa tudi dramatičnejše poglobitve ameriške dileme, zlasti še, če poteka ta kampanja, kot velja to za sedanjost, v pogojih sorazmerno ostre politične polarizacije.

Zanesljivo lahko trdimo, da se pri nobeni izmed štirih poveljnih volilnih kampanj ni so med seboj kosale tako različne »platforme« strank oziroma tako različna gledišča kandidatov kot ob tej priložnosti. Jasno je, da to ne more veljati za vsako podrobnost, za vsako stališče, vsekakor pa to velja za celoto, za splošen vtis, predvsem pa za gledišče o ključnih problemih vojne in miru, kakor tudi za najbolj pereče in najbolj koeditive domače spore. Kolikor je to v ameriških pogojih sploh mogoče, »volilna politika« demokratske stranke v primerjavi z drugimi poveljnimi kampanjami sorazmerno dobro zrcali liberalnejša, progresivna stremjenja, vtem ko je postala politika republikanske stranke verjetno bolj kot kdaj koli izraz konservativizma, z močnim ekstremističnim poudarkom, pri čemer je konservativizem republikanske stranke izrazitejši od liberalizma demokratske. Z »volilno politiko« moramo razumeti predvsem izvolitev kandidatov (ne samo predsedniškega, marveč tudi podpredsedniškega, čigar vloga postaja vse pomembnejša), skupna z dosedanjim in sedanjim stališčem teh kandidatov o najvažnejših zadevah ameriške politike, nato pa program, s katerim se leti pojavljajo pred ameriški volivci.

Kar zadeva samo strankino platformo, moramo novično poudariti, da je leta de facto precej malo obvezuje prihodnjega predsednika. V novejši ameriški zgodovini imamo številne primere, da so ravnanja predsednikov precej, včasih pa tudi radikalno odstopala od »platforme«. Demokratiški kandidat Woodrow Wilson je bil na večer pred prvo svetovno vojno izvoljen na »platformi« neutralizma, vtem ko je bila republikanska stranka z močnimi oporišči v vrstah Amerikancev anglosaškega rodu programsko bolj naklonjena vojskovanju na strani antante. In vendar je Wilson popeljal Združene države v vojno. Skoraj poslabšano je, da je bil Franklin D. Delano Roosevelt v prvih letih svojega predsednikovanja izolacionist in da je se med volilno kampanjo leta 1940 trdil, da ZDA ne bodo stopile v vojno. V precej medij, kompromisni »platformi«, s katero je bil Roosevelt privratic izvoljen leta 1932, leta, je bilo komaj slutiti radikalne reformatorske ukrepe »new deal«. Dwight Eisenhower je spet kot predsedniški kandidat 1952. leta napovedal uničenje celokupne dediščine »new deal«, zlasti pa drastično zmanjšanje državnega intervencionalizma v gospodarstvu, česar pa seveda ni mogel uresničiti. Republikanci zdaj na široko izkoriščajo na svojo propagando okoliščine, da je John Kennedy kot predsedniški kandidat vztrajal pri trditvi, da Združene države Amerike zaostajajo v oboroževalni tehniki za Sovjetsko zvezo, pozneje pa je kot predsednik sodil, da ne ostajajo. Zato lahko »platfor-

me« strank vzamemo za indikatorje prihodnje politike le z nekimi pridržki, kar sicer velja tudi za druge predvolilne izjave in listine. Moramo pa vendarle opaziti, da se tokrat »platforme« precej dobro ujemajo s politično fiziognomijo kandidatov, ki je, kot smo že rekli, sorazmerno ostro diferencirana, ta okoliščina pa v neki meri povečuje pomen teh dokumentov.

Primerjanje obeh strankinih konvencij kandidatov in »platform« ne opozarja samo na povečano polarizacijo na liniji liberalizma — konservativizma, z vse bolj vidnim konservativizmom republikanske stranke, marveč tudi na izbiro ustreznih in torej tudi precej različnih strategij volilnega boja. Demokratska stranka se veliko bolj kot njen tekmeč z nima za stvarne domače probleme Združenih držav Amerike. Pri tem si demokrati prizadevajo, da bi do skrajnosti izkoristili dolgotrajno gospodarsko blaginjo, zlasti pa zagrizeno poizkušajo pridobiti čim večji del »businessa«, ki je tradicionalno precej bolj naklonjen republikanski stranki. Deloma po zaslugi dejstva, da so »oposli« dobro tekli za časa sedanjega demokratskega administracije, deloma pa po zaslugi Johnsonovih prizadevanj, da doseže boljše odnose z velikim kapitalom kot so bili Kennedyjevi, so demokrati imeli pri tem po vsem sodeč nekaj uspehov. Očitno pa je, da si Johnson prizadeva izkoristiti tako gospodarsko blaginjo kot tudi delno zboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo (za kar se ne samo predsednik, marveč tudi »platforma« demokratske stranke se naprej zavzemata, pri čemer vtrajata pri pomeni, ki ga ima moskovski sporazum o jedrskih poizkusih kot preconditum za rešitev nekaterih nalog, ki jih po oceni vodilnih politikov demokratske stranke ameriška družba mora urediti, če si hoče zagotoviti svojo stabilnost pa tudi svoj mednarodni vpliv v sodobnih pogojih. Res je, da demokratska »platforma« ne napoveduje novih pobud na področju državljan- skih pravic ali socialne zakonodaje, toda izrecno priznava važnost teh problemov in obljublja, da bodo uresničili že sprejete ali predlagane zakone, imenovanje eksponiranega liberalca Huberta Humphreya za podpredsedniškega kandidata pa je med drugim dokaz želje, da bi ohranili in zagotovili podporo »reformističnih« sil.

Nasprotno pa se Goldwaterjeva koncepcija, ki jo v celoti obsega tudi »platforma« republikanske stranke, konec koncev omejuje na to, da v ameriški družbi ni nikakih problemov, ki naj bi jih reševali, da so Amerikanci živeli v najboljšem od vseh svetov vseh dolet, dokler jih ni »ogrozili« komunisti in dokler se v njihovi državi niso pojavila »nevarna« reformatorska stremjenja. Za Goldwaterjeve rešitve vseh problemov Združenih držav Amerike dejansko izven Združenih držav. Zanj je »zmagazna nad komunizmom« poglobljena naloga in smoter, ki bi, če bi ga dosegli, rešili Ameriko vseh skrbí. Koekzistenca, razorožitev, »pomiritve« — to so »oposli«, nestvarne ideje, utvare. Republikanska »platforma« gre v bistvu molče tudi preko vseh perečih domačih problemov Združenih držav in preko rešitve problemov vojne in miru, pri čemer kaže nezainteresiranost za njihovo rešitev, namreč dejansko pa ustvarja umetne dileme. Sodeč po tem dokumentu in po glediščih republikanskega kandidata, je prihodnost Združenih držav Amerike odvisna od stopnje »odločnosti« v boju proti komunizmu, temu pa se morajo seveda podrediti tudi take »malenkosti« kot je redimo rasna enakost ali nepreskrbljena starost siromašnega človeka. To je klasičen primer politične manifestacije v službi družbe ne reakcije.

Tudi v »platformi« demokratske stranke so toni, ki slabo zvane v usseh, sledovi hladne vojne, zastarelih ključev. To da važna je predvsem splošna usmeritev. Toda v tej zvezi je relativno notranje politične progresivnosti in zunanje-političnega realizma kandidatov in programa demokratske stranke v nasprotju z goldwateriskim bežanjem od stvarnosti — v neodgovornost.

C. A.

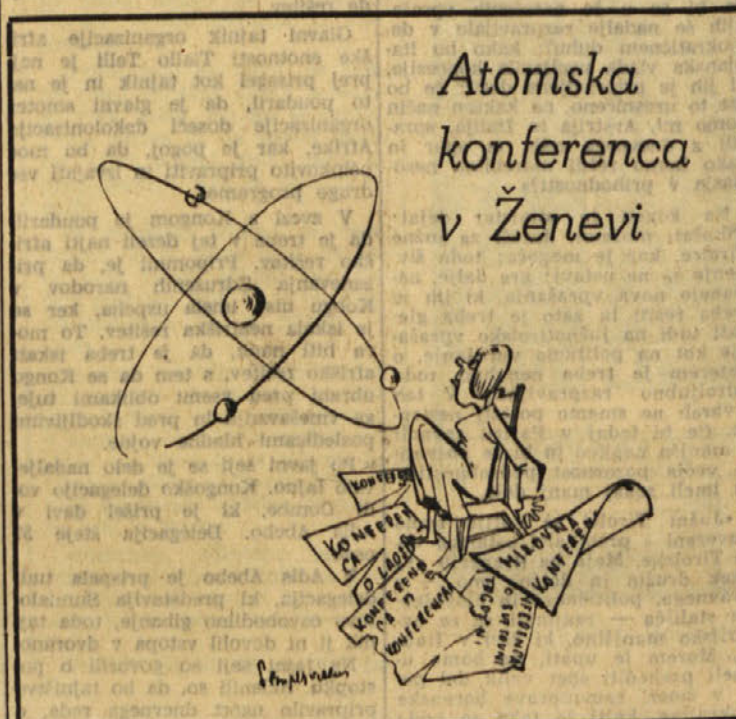

Danes ob 15.30 bo pred spomenikom v Bazovici spominna svečanost v počastitev spomina štirih junakov, ki so padli pred 34 leti pod fašističnimi streli. Ob 10.30 pa bo polaganje vencev na grob pri Sv. Ani. Izkažimo s svojo navzočnostjo padlim mučnikom čast, ki smo jim jo dolžni in s tem hkrati poudarimo, složnost in enotnost v borbi proti tistim, ki nam tudi danes kratijo naše pravice.

Grčija zahteva izredno sejo varnostnega sveta zaradi naglega slabšanja odnosov s Turčijo

Papandreu je pozval atlantsko zavezništvo, naj posreduje, da Turčija preneha z vojnimi grožnjami - Številne obtožbe proti Turčiji - Kralj Konstantin je včeraj sprejel gen. Grivasa

NEW YORK, 5. — Grški predstavnik v Združenih narodih Bitsios je danes popoldne zahteval od predsednika varnostnega sveta, sovjetskega predstavnika Morozova, naj skliče nujno sejo sveta, da prouči »naglo slabšanje grško-turških odnosov zaradi nezakonitih in izživljajnih ukrepov turške vlade proti grškim državljanom, ki živijo v Turčiji«.

Atomska konferenca v Ženevi

Predsednik grške vlade Papandreu je ob otvoritvi mednarodnega sejma v Solunu pozval atlantsko zavezništvo, naj pomaga Grčiji, če bo Turčija vztrajala pri svojih grožnjah in vojnih pobudah. Papandreu je dalje izjavil, da je absurdna zahteva, ki jo je Turčija postavila na ženevskih pogajanjih v zvezi s Ciprom in ki predvideva odstop dela grškega ozemlja Turčiji v zameno za priključitev Cipra k Grčiji. »Obtožujem turško vlado, da nadaljeval Papandreu, pred atlantskim zavezništvom in pozivom do zavezništva, naj posreduje, da prenehajo vojne grožnje in da se zagotovijo obramba naše države in primeru napada. Samo tako bo atlantsko zavezništvo opravičilo svoje poslanstvo in bo ohranilo čast svojega imena.«

Zatem je Papandreu izjavil, da so načrti grške politike glede Cipra naslednji:

1. Edina rešitev je priključitev k Grčiji, ki jo mora svobodno in brez obveznosti sprejeti ciprsko ljudstvo.
2. Samo mirna sredstva in zapiranje v delo Združenih narodov lahko odstranijo nesoglasja.
3. Popolna zaščita pravic turške manjšine.
4. Poziv glavni skupščini Združenih narodov, naj reši ciprski spor, ter poziv varnostnemu svetu, naj podaljša mandat OZN.

5. Popolna prekinitev vseh vojaških pobud na Cipru in zaščita turške manjšine.

Grčija, je zaključil Papandreu, se ne boji vojnih groženj, toda če nas bodo Turki napadli, bo dolžnost obrambe naše države za nas sveta dolžnost.

Predstavnik grškega zunanjega ministrstva je danes izjavil: »Predsednik Inonu je pred narodno skupščino pripisal grški vladi načrte za uničenje turške manjšine na Cipru s podpisanim ciprskih Grkov s tem v zvezi. Poleg tega je govoril o velikih grških demonstracijah in grožnjah pripravljen na namenoma ogrožanja miru in izživljanja oboroženega spopada med Grčijo in Turčijo. Odgovor na te prazne obtožbe so dala dejanja:»

1. Turške oborožene sile niso od decembra 1963 do danes nikoli prenehale z velikimi vojnimi obilicami na Cipru. Grške oborožene sile pa niso nikoli izvedle takega razkazovanja sile na tako izživljanje, način.

2. Turški reaktorji, ki so kršili ciprski zračni prostor, so privratic leteli nad otokom zelo nizko nad področjem Nikozije za božič 1963 popoldne. Ti nezakoniti poleti so se ponavljali med 8 in 10. avgustom 1964. Kar pa je še hušje, je dejstvo, da so turška letala obstrlevala ciprsko vasil in mirno prebivalstvo ter metala zažigalne

bombe na te vasi.

3. Voditelji turških oboroženih sil so po teh napadih podali obrekovanje in vojnomojske izjave.

4. Turški državni radio ni dolge mesece nikoli prenehal razpustiti strasti med ljudstvom proti ciprskim Grkom in proti Grčiji s skrajno sovničnimi oddajami. Tisk, ki je bil do se nedavnega popolnoma nadzorovan zaradi izrednega stanja, je sledil tej taktiki.

5. Pred nekaj dnevi je prišlo do mnogih dogodkov proti sedežu grškega poslanstva v Ankarji, proti grškemu tiskovnemu uradu v Carigradu in grškemu konzulatu v Smirni. Predvčerajšnje demonstracije v Ankarji je vodil načelnik glavnega štaba turške vojske general Tural skupno z več desetini drugih večjih častnikov.

Zvedelo se je, da je grška vlada zaradi žugačnega govora predsednika turške vlade odredila pripravljenost svoje vojske. Daje poročilo, da je Turčija razmestila oklepne artiljerijske enote ob grški meji. Zaradi tega so grške čete na tem področju dobile ukaz, naj bodo pripravljene.

Grški kralj Konstantin je sprejel danes generala Grivasa, ki je prišel včeraj v Ateno. Včeraj so Grivasa sprejeli predsednik vlade Papandreu ter ministri za zunanje zadeve in za obrambo.

Hruščov-Erhard

V četrtek so v Bonnu sporočili, da je Hruščov po svojem poslatku v Bonnu, da je pripravljen obiskati Bonn, da se sestane s kanclerjem Erhardom. Sedaj poudarjajo v Bonnu, da mora naslednja po-

Sedem dni v svetu

Ciper

Tajnik OZN U Tant je prejšnji teden izjavil, da je vsaj za sedaj izključena sporazumna rešitev spora o Cipru. Sporočil je, da bo v kratkem imenoval novega posredovalca in poudaril, da je nujno potrebno podaljšati mandat silam OZN, ki poteka 28. septembra. Pogajanja v Ženevi so se trenutno prekinila. Vendar pa se nadaljuje v posameznih prestolnicah diplomatska dejavnost, da bi našli izhod iz slepe ulice. Ta izhod bi bil dokaj lahek, če bi se druge države odrekle vmešavanju v ciprski spor in prepustile ciprskemu ljudstvu samemu, da reši notranje spore.

Kakor že javljeno prejšnji teden, sta ciprski predsednik Makarios in zunanji minister Kiprianu imela v Kairu razgovore s predsednikom Naserjem. Uradno sporočilo o teh razgovorih poudarja, da ZAR podpira borbo ciprskega ljudstva za popolno neodvisnost in za pravico do samoodločbe. ZAR je mnenja, da mora prenehati vmešavanje od zunaj, da bo moglo ciprsko ljudstvo svobodno uveljaviti svojo voljo. ZAR je odkrito obsodila neposreden napad na Ciper in izrekla pripravljenost pomagati ciprskemu ljudstvu v obrambi pred napadom. Predsednika obeh držav sta stali nastopila proti tujim vojaškim oporiščem na otoku. Makarios je opozoril, da so ciprskemu ljudstvu vstili londonske in žuerške sporazume, ki torej ne morejo obveljati.

Predsednik Naser je v intervjuju nekemu ciprskemu listu sporočil, da bo obiskal Ciper in da upa, da bo spor kmalu rešen. Dodal je, da je Makariosu zagotovil vsako pomoč ZAR proti morebitnemu napadu in da nobena miroljubna država ne bi mogla ostati ravnodušna v primeru napada na Ciper. Načelo samoodločbe je priznava na vsem svetu in tudi Ciper ne sme biti izjema.

Zaradi neuspaha dosedanjih posredovanj je ciprski ljudski svet, da se bo oktobra obrnila na skupščino OZN, kjer bo stališče Cipra zagovarjal predsednik Makarios. Medtem se nadaljujejo posvetovanja med grško in ciprsko vlado. Napovedali so tudi bližnji obisk ciprskega zunanjega ministra v Moskvi.

Pri tem pa Turčija še vedno grozi. Predsednik vlade Inonu je izjavil, da turška vlada sicer želi mirno rešitev spora, da pa si pridržuje pravico vojaške intervencije v primeru, da Ciper s vsemi sredstvi. Dodal je, da bi to utegnilo pripeljati do vojne med Grčijo in Turčijo, pri čemer bi prišel Ciper v ožadi. Pri tem je dejal, da bi Turčija sprejela 400.000 turških izselencev, če bi ta bil dokončen. Očital je ameriški vladi, da je s prepričljivo turškega izkrcanja na Cipru pomagala Makariosu.

Vsekakor je jasno, da sporazuma ne bo tako kmalu, ker turška vlada poudarja, da je Ciper za Turčijo »enake vojaške važnosti«. ZDA in Velika Britanija prav tako vztrajajo, da je treba najti tako rešitev, ki naj omogoči, da Ciper postane oporišče NATO.

buda priti iz Bonna. Kakor je znano, sta Hruščov in kancler Erhard večkrat izjavila, da sta pripravljena na sestane. Erhard pa je po udarjal, da mora sestanek biti v Bonnu, ker na podlagi diplomatskega protokola mora Hruščov vrniti obisk bivšega kanclerja Adenauerja v Moskvi septembra 1965. Temu sporočilu bo nedvomno sledilo tudi bonnske vlade, kakor se bodo sporazumeli o določitvi datuma obiska. S tem v zvezi se omenja februar prihodnjega leta, ker bo Hruščov prej zaposlen s pripravami konference komunističnih strank, ki bo 15. decembra v Moskvi. Poleg tega bi Bonnu hoteli počakati na izid ameriških in angleških volitev.

V zvezi s tem poudarjajo na eni in na drugi strani, da nihče ne pričakuje, da bo mogel ta obisk odločilno vplivati na rešitev nemškega vprašanja, vendar pa bi utegnil mnogo koristiti za nadaljnjo popustitev in negotovosti in za ustvarjanje takih pogojev, ki naj omogočijo sodelovanje med obema Nemčijama.

Vietnam

V Južnem Vietnamu je prišlo do novega preobrata. General Kan se je v četrtek vrnil v Sajgon in zopet prevzel funkcije predsednika vlade. Sporočili so, da so vojaški voditelji izrekli generalu Kanu svojo podporo in tako tudi ameriška vlada.

Predstavniki južnovietnamske vlade je izjavili, da je general Kan obljubil humanitarni voditeljem, da bo upošteval njihovim trem glavnim zahtevam, ki so: 1. Konec arretacij budistov, 2. izmestitev vseh oseb, ki so bile aretirane v zadnjem času, 3. prekinitev kampanje in ukrepov proti budizmu ne samo v Sajgonu, temveč v vsem Južnem Vietnamu.

Po teh zagotovilih so budistični voditelji sklenili odločiti napovedano gladovanje sto budističnih menihov in nun.

Britanski dnevnik »Financial Times«, ki izraža mnenje ugodnih gospodarskih krogov, se je te dni zavezal za čimprejšnjo nevtralizacijo Južnega Vietnama in poudaril, da je to edina rešitev za to deželo, kateri je položaj Američanov vse bolj slabši. List izraža domnevo, da bi kakršna koli ameriška akcija proti Severnemu Vietnamu spremenila stavo v Južnem Vietnamu. Pri tem poudarja, da je Vietkong dovolj močan, da lahko zmanjša svojo odvisnost od Severnega Vietnama, če bo to potrebno. Nevarnosti ni v Hanoju, temveč je v Sajgonu. Američani se lahko pripravijo na enak poraz, kot so ga doživeli Francozi pred desetimi leti pri Dien Bien Phu.

List pravi, da nevtralizacija Južnega Vietnama pomeni pomiritev in manjši na minimum tuj vpliv, bodisi ameriški, kitajski ali francoski. To pomeni tudi, da je treba poiskati nevtralistično zvezo med strankami v Sajgonu, kar bi bilo mnogo važnejše kot pa pogajanja o mednarodnih političnih samitih vrednosti. Prej ali slej pa mora priti do sporazuma z Vietkongom.

DANES

Predsednik republike Segni je že toliko okrevljal, da je včeraj lahko zapustil bolnišnično posteljo in ena uro tedel na naslažu, opoldne pa je skoraj normalno kosil. Zadnji zdravniški pregledi so ugotovili, da se stanje bolnika stalno zboljšuje. Medtem pa se je v poslanski zbornici za govorom kmetijskega ministra Ferrari-Agradija zaključila splošna debata o agrarnih pogodbah. Minister je poudaril, da sta se spolovinarstvo in rentna veleposelit preživela in da se morata umakniti sodobnejšim oblikam. — O atentatih na Južnem Tirolskem je dal včeraj po radiu obljubljeno izjavo tudi avstrijski zunanji minister Kreisky, ki se bo prihodnji teden sestal z italijanskim zunanjim ministrom Saragatom v Ženevi. — V vsem svetu je Toglatiev dokument o mednarodnem delavskem gibanju doživel izredno veliki odmev. Zanimivo je, da nekateri glavni časopisi na Zasedu ugotavljajo »vpliv predsednika Tita na Toglatiev dejde«.

V mednarodnem dogajanju pa je zopet v ospredju grško-turški spor zaradi Cipra, ki je se ponovno zaoril, tako da je Grčija včeraj zahtevala izredno sejo varnostnega sveta ter poudarila »nezakonite in izživljane ukrepe turške vlade proti grškim državljanom, ki živijo v Turčiji«. Grški predsednik vlade Papandreu pa je pozval NATO, naj posreduje, da Turčija preneha z vojnimi grožnjami. Značilno je tudi, da je grški kralj Konstantin včeraj sprejel generala Grivasa, ki je poveljeval ciprski osvobodilni vojski.

V Cilu je na predvčerajšnjih volitvah za predsednika republike zmagal demokristjanski kandidat Eduardo Frei, ki je prejel skoraj milijon in pol glasov, njegov glavni nasprotnik kandidat ljudske fronte Salvador Allende pa nekaj manj kot milijon glasov.

V Adis Abebi se je začelo tretje važno zasedanje sveta ministrov organizacije afriške enotnosti, ki so ga sklicali zaradi dogodkov v Kongu.

ZANIMIVA ODKRITJA O SPOLNEM NAGONU IN LJUBEZNI

Zakonska zvestoba med živalmi

Vran, jereb, krokar, štrk, žerjav, divji gosak, papiga in še nekaj drugih žive vse življenje v trajnem in zvestem zakonu - Jelen, ruševac, divji petelin žive v sezonskem haremu - Vetrnjaki pa so prepelice, divji zajci, fazani in še nekateri

Pri mnogih živalih so odnosi med samcem in samico taki, da bi jih mogli primerjati zakonu. Moramo pa pri tem razlikovati med sezonskim zakonom, ki ga samec in samica skleneta samo za čas parjenja, in med trajnim zakonom. V obeh primerih opazimo vse tri oblike zakona: monogamijo, to je sožitje enega samca z eno samico, in poligamijo, to je zakonsko sožitje v več samici in ene samice z več samci.

Večina žuželk živi v sezonskem in hkratnem trajnem zakonu, kajti pri večini žuželk traja življenje le eno sezono.

Med ribami slovi po sezonskem zakonu tudi losos. V drstnem času, ko se prične velika selitev lososov in jamejo spolno zreli živali potovati iz morja po rekah navzgor, kot bi jih vlekle neka nevidna moč, kjer so prišli na svet, in ko naposled dosežejo po velikanskih naporih in težavah do svojega cilja, si samica izbere samca in jame ob njegovem varstvu odlagati ikre, katere potem on oblije s svojimi semenčicami. Takrat se noben drug samec ne sme približati tej dvojici. Samo v primeru, če samec pogine ali, če se ujame v nastavljene mreže, si samica poišče drugega samca, da ji pomaga skrbeti za jajčeca. Lahko trdimo, da je pri lososih zakonska zveza dosmrtna, kajti le malo je lososov, ki se po končanem drstenju povrnejo v morje in imajo še toliko moči, da zdržijo še eno potovanje v novi plodovitveni dobi.

Sezonska monogamija je v veljavni tudi pri lisicah, volko-

vih, jaguarjih. Te roparice se sparijo v vsaki dobi parjenja nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti.

A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

mica z istim samcem. Po navadi živita sama zase, ločena nanovo. Med to dobo žive v dvojicah in samec pomaga braniti zarod ter ga hraniti. A najzanimivejši pa je pri živalih trajni zakon. Mnogo je namreč živali, ki žive vse življenje v trajni in zvesti zakonski skupnosti, to je ista sa-

Slika kaže Claudio Cardinale v Madridu, kjer snemajo film 'Cirkus' in njegova velika pustolovščina, v katerem nastopa

ogorčen boj na življenje in smrt. In ko je boj končan, postane zmagovalac edini gospodar harema. Po končani gonji, ko se kri umiri, pa prepušča jelen samice njih usodi. Včasih ostanejo samice skupaj, včasih pa gredo vsake svojo pot. A naslednje leto se vse ponovi.

Podoben primer je domači petelin, ki prav tako vlada nad svojim kokošjim haremom. Njegove kokoši so mu ponižno vdane in na voljo njegovi muham in željam. Do zaroda nima v glavnem nobenih obveznosti in dolžnosti.

Divji petelin in ruševac se tudi prav v ničemer ne navezuje na samice, čeprav se v času bresta močno razgrejeta. Toda brž zatem gresta od nje »brez slovesa«.

Prav tako se vedejo divji zajci, fazani in prepelice, ki so pravcati vetrnjaki.

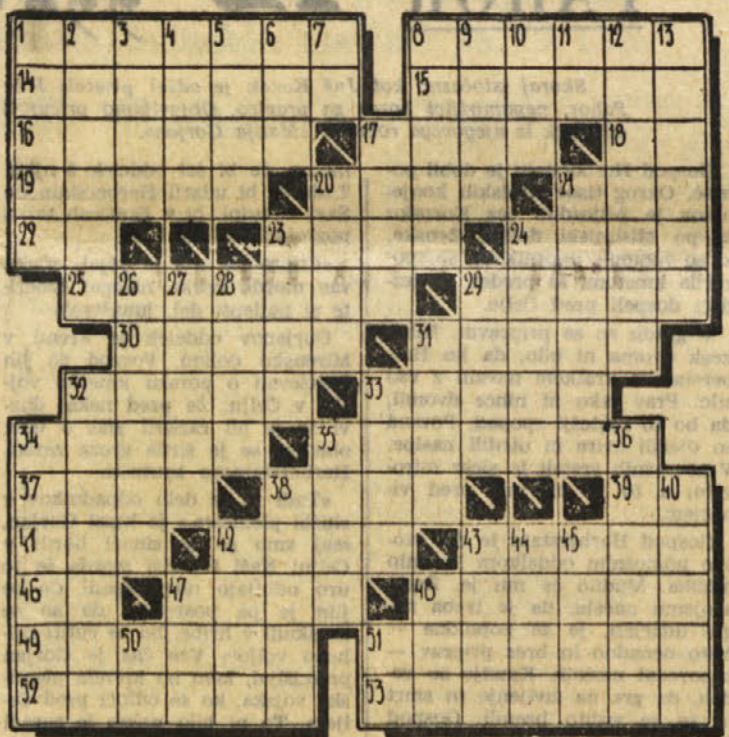
Kukavica je znan samotar. Ne ljubi družbe in se ji izogiba. Ker je samec dvakrat toliko kot samice in ker ima vsak samec v gozdu svoj strogo omejen predel, ne more kar tako letati za samico. Zato si morajo samice poiskati samca. In tako so kukavice prišle na »slab glas«, češ da se vdajajo mnogomestno. Najbrž pa ni to res. Ta njena »odljudnost« izvirata iz njegovega haremu. Vname se

in tudi okolnost, da ne mara zakonske skupnosti, ima vzrok drugod.

Netopirji žive v družbi, vendar pa niso drugi od drugega ljubosumni. Naravoslovci trdijo, da se samci in samice po parjenju ločijo, a samice se skrivajo v kako votlo deblo ali duplino in zid, kjer si uredijo svoje gnezdo. A tja samci nimajo dostopa.

Skoro vse nižje vrste živali žive same zase, vedno same in samotne, čeprav jih nimalokrat vidimo tudi v skupinah. To so na primer žuželke. Te drobne živalce nimajo pravzaprav ničesar, kar bi jih držalo. Pri teh živalih je oplojitev prepuščena naključju. Pri tem ni moč govoriti o kakem skupnem sožitju. Srečanje dveh muh ali dveh hroščev poteka brez vsake poezije, oplojitev se izvrši le po zapovedi nagona, avtomatično, kot je v naravi njih organizma. Res je, da poznajo na primer muhe enodnevnice eno samo ljubezen v svojem življenju, enega samega moža. Seveda ni to zaradi zvestobe, marveč zaradi tega, ker je pač življenje tega mrčesa sila kratko, ker traja vsega samo en dan. Saj poginejo brž zatem, ko so opravile svojo življenjsko nalogo — ko so poskrbele za potomstvo.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. privani proizvajalec, 8. citanje, 14. soli solne kisline, 15. rastlina, ki jo spomladaj uživamo kot prvo solato, 16. reka v Istri, 17. spremenjenega, 18. predlog, 19. črnomorsko letovišče ob vzhodu Kavkaza, 20. osnova, temelj, 21. glavno mesto ob Tiberi, 22. kratka zunanja ministrstva ZDA, 23. posoda za pepel umrlega, žara, 24. vozniško potrebščina (množ.), 25. samodelni stroj, 26. obsežna literarna zvrst, 30. pogost pri prodajni cen, 31. orientalski asket in čarovnik, 32. naročilo, 33. prošnja francoski osvojitveni general (Raoul), 34. moško ime, 35. petrolejski eter, 37. Perzija, 38. Kitajska, 39. okrajšava za sevanje, 40. vrzinski veznik, 42. karta pri taroku, 43. trud, prizadevanje, 46. kemični znak za silicij, 47. glavje korana, 48. pega, lisa, 49. slovnično število, 51. prva stopnja francoskega plemstva, 52. ekvator, 53. prekalena avinjska masčoba.

NAVPIČNO: 1. ornament, 2. oklopi avtomobil, 3. evetlica, 4. bebec, slabomnež, 5. Cankarjeva povest, 6. gora na Kreki, 7. ozirni zaimke, 8. listnato drevo, 9. poljski pridelek, 10. nekdanji turški oblastnik, 11. začetni jugoslovanskega popevkarja, 12. nekdanji turški vojak, 13. tanka tkanina za zavese, 17. nemški filozof (Immanuel), 20. ožji sorodnik, 21. italijanski pristanišče ob Jadranu, 23. mesece na zahodni Istri obali, 24. stara mera za vino, 26. uslužbenec ob vhodu v poslopje, 28. okvir, 29. plug, 31. stopnja razvoja, 32. morska nimfa v grški mitologiji, 33. francoska romantična pisateljica, Chopinova prijateljica, 34. mešalec, 35. ime igralke Lollobrigide, 36. mladostni oddelek terciara, 38. element hoje, 40. duri, 42. starejši ameriški igralec (Paul), 43. starodavna japonska prestolnica, 44. židovski moško ime, 45. majhen angleški konj, 47. moški potomec, 48. slovenski zgodovinar (Josip), 50. začetni ere, ki se začneja s 17. stoletjem, 51. različna soglasnika.

RESITEV PREJŠNJE UGANKE: VODORAVNO: 1. ostric, 7. roko, 13. Stritar, 15. Belizar, 16. Eros, 17. bujon, 19. pire, 20. kap, 21. Diderot, 23. mah, 24. av, 25.

Mrve in drobiž

MAČJA »PORODNIŠNICA«

V Los Angelesu so pred kratkim odprli zares svojevrstno bolnišnico. Pravzaprav ni to bolnišnica, temveč porodnišnica. A ni namenjena ženskim porodnicam, marveč mačkam. Lastnice teh živali so namreč precej petične in so pripravljene živovati za svoje ljubljene kakršenkoli znesek, samo da bodo v »svoji najtežji uri« uživale največjo udobnost in komfortno postrežbo. In lastniki te »porodnišnice« so poskrbeli v resnici za nadvse velik komfort. Vsaka teh malih »porodnic« bo izšla v svoji sobici v mehkih košarah in jih bodo hranili z izbrano dietično hrano.

ZAPRTO ZARADI POGREBA

Tak napis so našli obiskovalci nekega dne na vhodu na pokopališče v nekem kraju blizu Cannesa. Vsem se je seveda kaj čuden zdel tak napis, ko se vendar ve, da se mora pokopališče ob pogrebu odpreti in ne zapreti. Vendar pa so prav kmalu ugotovili, da ne gre za pogreb na tistem pokopališču, marveč na nekem drugem. Grobar in varuh ter oskrbnik tistega pokopališča je namreč tisto popoldne moral oditi k pogrebu neke svoje sorodnice v nekem drugem kraju.

ČUDEN PROTEST

Prometni stražniki po navadi niso posebno priljubljeni med šoferji. Zlasti pa velja to za tiste, ki niso prav trdni v prometnih predpisih. Seveda so taki in taki stražniki. Nekateri so bolj natančni, drugi manj. Mnogi so bolj psihologi in pri marsikom raje spregledajo kazni, ker si mislijo, da bodo drugič bolj pazili. No, so pa med njimi tudi taki, ki s posebno naslodo za najmanjši pregrešek zahtevajo kazni. In sicer najvišjo, ki je sploh mogoča. Tak stražnik je bil tudi v nekem ameriškem mestecu. To njegovo ravnanje je bilo že tako znano, da so šoferji, ki jim je ta redar predpisal kazni, ustanovili posebno društvo. In v protest proti takemu ravnanju so člani omenjenega društva sklenili, da se bodo dosledno izognili križišču, kjer bo urejal promet osovraženi stražnik. Nič pa se ne ve, če je ta protestna akcija oglobljenih šoferjev tudi rodila kak uspeh.

ZANIMIVO NAKLJUČJE

Tom Sellers je opravljal v nekem kraju blizu mesta Salem službo veterinarja. Nedavno tega pa so ga izvolili tudi za šerifa. In sedaj je šerif in živinozdravnik. Pred kratkim ga je ponoči zbudil telefon. Ko se je odzval, ga je nekdo prosil, naj brž pride v neko hišo, kjer je njegova pomoč nujna. »Ali me potrebujete kot šerifa ali veterinarja?« je hotel vedeti Tom. »Oboje! Ne mormo razkleniti celjuti našega psa, ki je zgrabil vlomilca!« Prav zares zanimivo naključje!

MODERNA JETNIŠNICA

Zaporj postajajo vedno bolj udobni in komfortni. Marsikaj kaznjence še nikoli prej ni prebival v tako udobnem stanovanju. Tudi državni zapor v Washingtonu so sedaj zelo moderno opremlili. A tudi sicer je urejeno v njem vse kar se da imenitno. Bolj je podoben modernemu hotelu kot zaporu. Saj izročijo vsakemu kaznjencu celo ključ njegove celice!

DRAGA IDEJA

Gayle Andrews iz Arlingtona v Virginiji hoče na vsak način biti originalna. V glavo ji je šinila misel, da bo vozila po glavni ulici svojega mesta dva avtomobila naenkrat. Seveda so ji to že kar ob začetku preprečili prometni stražniki. A za »nagrado« za tako »izvirno« idejo so ji naložili 25-dolarjev kazni. Se premalo!

REBUS

Resitev iz prejšnje številke: MADAGASKAR

Veljaven od 6. do 13. septembra

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Imeli boste čustvene sestanke, ki bodo popolnoma zadovoljili vašo pričakovanja. Našli boste ljubezen, ki jo potrebujete, ter boste srečni, ker vas bo ljubljena oseba razumela. Niste pa preveč zadovoljni na delu in v poslovnem življenju.

LEV (od 23.7. do 22.8.) V vsem, kar se tiče srčnega življenja, boste doživljali lepe uspehe. Spoznali boste tudi neko osebo, s katero se boste kasneje tesneje povezali. V družabnem življenju imajte dobro odprtje oči, saj se boste lahko mnogo navadili. Premagajte malodušje!

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Vaša čustvena srečanja bodo raznolika in zanimiva. Spoznali boste tudi neko osebo, s katero se boste kasneje tesneje povezali. V družabnem življenju imajte dobro odprtje oči, saj se boste lahko mnogo navadili. Premagajte malodušje!

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Skupek vplivov bo pripomogel, da boste preživeli veselo in brezskrbno dneno življenje. Boste imeli ljudi, s katerimi boste navezali priščne odnose. Doma boste hoteli napraviti velike spremembe. Ne smete pa se lotiti preveč stvari hkrati.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Te dni boste doživljali lepe uspehe, ki vam bodo dale obilo zadovoljenja. Navezali boste tiste priščne stike, ki vas lahko osrečijo, imate tudi mnogo živih idej, katere pa morate uveljaviti. Na delu se bo položaj izboljšal.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Vse znanje, ki ga imate, so vam v prid. Razdobje je še posebno ugodno za tiste, ki so na potovanju ali na letovišču, saj bodo imeli okoli sebe polno zanimivih in inteligentnih oseb. Sprito svojih izvirnih idej boste želi uspehe.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Vaši čustveni odnosi z ljubljeno osebo so še vedno pod vplivom boginje ljubezni. Zato ste zelo privlačni in očarljivi. Mnogi izmed vas bodo čutili krepko željo po srečanju z izrednimi osebami. Prav tako čaka tudi mnogo prijetna izbira.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V začetku tedna boste zaradi vpliva Lune zelo muhasti, pa tudi petri. Ne dajajte prevelike važnosti malim in neizogibnim zapletom skupnega življenja. Dobro boste uredili vaše gospodarske zadeve. Uresničili boste tudi neki načrt.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Prehod Lune bo čez vaše znamenje vas dela čemernega, tako da se izogibate družbi. Ljudje iz vaše okolice vam gredo na živce in bi bilo prav, da za nekaj časa menjate svoje običajne okoliščine, da si odpočijete živce. Tudi na delu gre vse na rabe.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Vaši čustveni odnosi z ljubljeno osebo so še vedno pod vplivom boginje ljubezni. Zato ste zelo privlačni in očarljivi. Mnogi izmed vas bodo čutili krepko željo po srečanju z izrednimi osebami. Prav tako čaka tudi mnogo prijetna izbira.

Storžkove pustolovščine

101

102

103

104

...pa je nekaj vitkega skočilo na njegov hrbet. Suneč je bil tako močan, da je zlikovca podrl. Jagi je večje opravil svoje delo. Tomu je tako bliskovito nagel strah v kosti, da se pomislil ni utegniti na svoj revolver, ko je na vratu čutil vročo sapo jaguarjevega diha. Ostalo sta dokončala detektiva. »Vidiš Tom,« je rekel eden izmed njiju zvezanemu razbojniku, »kdor se zadnji smeje...«

Srečanje očeta in sinka je bilo zelo pristransko. Kapitan kar verjeti ni mogel, da se je vse tako srečno izteklo in da je največji zaslug za tak srečni konec imel prav Storžek sam. »Mamica bo zelo vesela,« je radostno dejal, »ko bo izvedela kakšen junak si. Toda Storžek, povej mi, kje si pa tegale staknil?« Pokazal je na Jagi, ki je pravkar pospravil svojo nagrado — kos sočnega mesa.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

AMATERJI NA 185,600 KM DOLGI PROGI V SALLANCHESU

Belgijcu Merckxu mavrična majica svetovnega prvaka

Na drugem mestu njegov rojak Planckaert, na tretjem pa Šved G. Pettersson

Zaradi vabilnih ponudb igralcu

Stroge kazni za C. zvezdo in Partizana

BEOGRAD, 5. — Jugoslovanska nogometna zveza je izrekla stroge kazni kluboma Partizanu in Crveni zvezdi ki sta januarja letos hotela z obljubo štirih milijonov dinarjev, stanovanja in avta pritegniti v vrste nogometašev igralca niškega Radničkoga Stevana Ostojića. Igralec je seveda podpisal pristopnico k obojima kluboma in tako sprožil skandal.

Nogometna zveza je zaradi tega odvzela obojema beograjskima kluboma 4 točke, zaradi česar je Partizan padel z drugega mesta lestvice prvenstva I. zvezne lige na peto, Crvena zvezda pa z dvanajste na zadnje mesto. Igralec Ostojić, ki je zveza dosmrtno diskvalificirala. Stevilnim uglednim funkcionarjem obeh klubov pa je zveza prepovedala za leto dni kakršno koli udeleževanje v športnih krogih.

PRVENSTVO ATLETSKIH MNOGOBOJEV V TRSTU

V prvem delu desoletnega prvenstva v deseterboju za člane je bilo doseženih nekaj zelo dobrih rezultatov. Tassinin in Zanon sta 100 m pretekla v 11"2, Gentilli je v daljini skočil 6,55 m, Zampieri je kroglo vrzel 12,34 m, Zanon pa je na 400 m dosegel čas 52".

Predstavnika Bora Cesar in Krizman sta dosegla take rezultate: Cesar 100 m — 11"8, daljina 5,96 m, krogla 10,61 m, višina 1,65 m, 400 m 59"9; Krizman — 12"7, 5,04, 9,01, 1,40, 61"3. Cesar ima dobre možnosti, da preseže 4000 točk in se uvrsti med prvimi šestimi. Tekmovanje se bo nadaljevalo danes zjutraj.

DANES ZA ITALIJANSKI NOGOMETNI POKAL

Na občinskem stadionu Triestina-Atalanta

Tudi Cignani v napadalni vrsti Tržačanov

Danes bodo prvič v letošnji sezoni odprli vrata občinskega stadiona pri Sv. Soboti, kjer se bo Triestina predstavila domačemu občinstvu v obnovljeni postavi. Tokrat se ne bo šlo za prvenstvo B lige, pač pa se bo Triestina spoprijela z Atalanto iz Bergama v prestižni tekmi za italijanski nogometni pokal 1964-65. Triestina verjetno še ni zadostno pripravljena za resne nastope, zaradi česar ni izključeno, da se bo s težavo upirala prvotilskemu igralcem, ki bodo danes gostovali pri Sv. Soboti.

PLAVANJE

MOSKVA, 5. — Med sovjetskimi plavalnim prvenstvom je Georgij Prokopenko izenačil s časom 2'29"6 lastni evropski rekord v plavanju na 200 m prsno.

MARKO WALTRITSCH

Kako je pred 25 leti prišlo do druge svetovne vojne

Tega je Hitlerjevo širjenje pričelo vzemirjati. Dobro je vedel, da je za Češko na vrsti Poljska, nato prišlo Mađarska, Jugoslavija, Rumunija. Tu pa je Mussolini mislil, da ima on pravico vmešavanja. Zaradi tega in tudi ker so Angličani takrat Mussolinija smatrali za dobrega politika, je »Duce« prišel meštariti in uspešno mu je organizirati dobro znano konferenco v Muenchenu. V bavarski prestolnici so se 29. septembra 1938 sestali v imenu Nemčije, Italije, Francije in Anglije Hitler, Mussolini, Daladier in Chamberlain. Konferenca je trajala samo en dan in je pomenila z odločbo o razkosanju Češkoslovaške (štiri veslice so odločile, da se mora Češkoslovaška takoj odpovedati sudetskemu ozemlju, in to v dneh od 1. do

Italijanski bersaljerji ob izkrcanju v albanskem pristanišču Drač na veliki petek 1939

kapitulacijo Anglije in Francije. Hitler je trenutno mirno dosegel, kar je hotel, svetu je »dokazal« svojo miroljubnost, ker ni hotel uporabljati sile, Mussolini pa se je proslavil kot rešitelj mira. Chamberlain na so sicer ob povratku domov manj kapitalistični angličani sprejeli z gnili mišmi in z živiganjem.

Cisto naravno je bilo, da je bila aneksija sudetskega ozemlja za Hitlerja le majhen korak naprej v skladu s teorijami njegove knjige »Mein Kampf«.

Češkoslovaška je bila precej okrnjena. Januaria 1939 je Hitler na nekem zaupnem sestanku, kateremu so prisostvovali načelniki nacistične vojnne službe, dal nalog naj se povečajo stiki s slovaškimi nacionalističnim gibanjem in da se podpreta tudi poljska in mađarska manjšina na Češkoslovaškem. Vsi ti koraki so pomenili, da namerava Hitler pomesti še s preostalo Češkoslovaško, ki je bila trn v peti njegovim ekspanzionističnim načrtom.

Hitler je bil prepričan, da bosta tako Anglija kot Francija ostali mirni, ako napade Prago. Prve dni marca je sklenil uničiti češko državo. V noč na 12. marec sta imela neke na Slovaškem dva nemška agenta skrivni razgovor s slovaškim voditeljem monsignorjem dr. Jožefom Tisom, ki je izjavil, da je pripravljen proglasiti samostojno slovaško republiko pod visokim okriljem nemškega Rajha. Še tisto noč so s posebnim letalom dr. Tisa skrivaj prepeljali v Berlin na varno, kjer je s Hitlerjem sklenil pakt. 14. marca je dr. Tiso proglasil slovaško neodvisnost in češkoslovaški predsednik dr. Hacha, ki je prav tistega dne prišel v Berlin, da bi odgovoril na Hitlerjev ulti-

mat, se je znašel pred izvršnim dejstvom. Moral je kapitulirati.

Naslednjega dne, 15. marca 1939, so nemške čete brez streljanja zasedle celotno Češkoslovaško ob tistem nasprotovanju prebivalstva. Sam Hitler je s avtomobilom pohitel v Prago, kamor je prišel s prvimi nemškimi enotami. Misli je, da mu bodo prebivalci Prage priredili tak navdušen sprejem, kot ga je bil doživel na Dunaju. Zmotil se je. Praga je žalovala. Ustanovljen je bil nacistični protektorat nad Češko in Moravsko, uradni jezik je postal nemščina. Čehi so pričeli s pasivnim odporom.

Mussolini je bil vzemirjen. Jelen je bil, ker mu ni bil Hitler nič povedal o nameravani zasedbi Češke. Ker je bil prepričan, da sta Francija in Anglija gnili državi (to svoje prepričanje je utemeljeval s padcem rojstev v Franciji in s prihodom Chamberlaina in Halifaxa v Rim v januarju 1939), je hotel tudi on imeti svoj deleček slave. Zaradi tega je ukazal, naj prične italijanski tisk vsakodnevne napade na Francijo in v fantomatičnem rimskem parlamentu so fašistični poslanci pričeli med Claviovim govorom o enaravnih aspiracijah Italije skan-

dirati besede: »Nica, Korzika, Tunis«.

Posledica fašističnega kvakanja nad Francijo je bilo sklanjanje stotisočev italijanskih sezonskih delavcev, ki so delali v Franciji. Da je bila Mussolinijeva politika je slavošpev diktorja in brez nobene konkretne podlage, nam služi en majhen dokaz. Italijanski ambasador v Parizu Guariglia je povedati v svojih spominih, da ni dobil v tistih mesecih od Ciano niti enega politično diplo-

matskega navodila: Ciano mu je bil pisal, naj mu dobi francosko dekletko, ki bi udila francosčino njegove otroke.

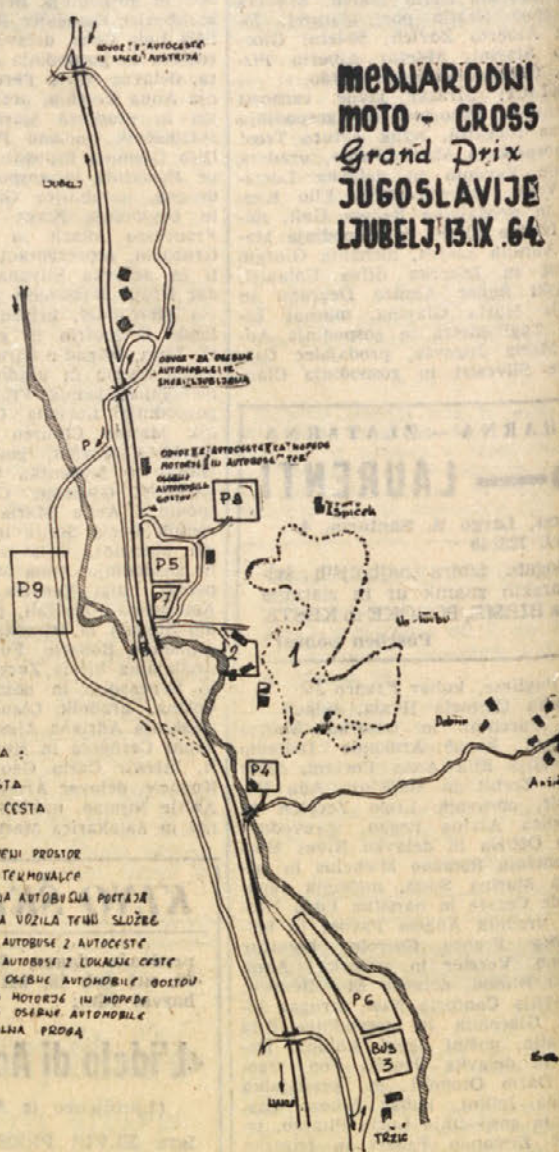
Hitler je bil z enim zamahom pograbil Češkoslovaško in je dajal svojim generalom navodila za napad na Poljsko. Mussolini je hotel, da bi svetovno časopisje spet pisalo o njem in je sklenil zasedi malo in razoroženo Albanijo. O razdelitvi Albanije sta sicer že leto prej govorila Ciano in jugoslovanski predsednik vlade Stojadinović.

Albanija ni predstavljala vojaškega problema. Delno se je tega zavedal sam Mussolini, ki je vedel, da ni italijanska vojska pripravljena na vojno. Sam je na zasedanju Velikega fašističnega sveta (Gran Consiglio del Fascismo) v februarju 1939 dejal, da bo Italija vojaško pripravljena šele leta 1942, ko bo obnovljena artilerija, ko bo na morju plulo osem novih križark in ko bo Abisinija docela pomirjena in bo lahko dala »črno armado«.

V mali jadranski državi je vladal kralj Zog. Dobival je finančno podporo italijanske vlade, maloštevilno albansko vojsko pa so vodili italijanski oficirji. Kakšen pomen je imela torej zasedba Albanije, če ne le prestižnega?

Italijanska vojska se je izkrcala v Albanijo na veliki petek (7. aprila 1939) v popolni zmahnjavi.

Mednarodni moto - cross Grand Prix JU60SLAVIJE LJUBLJ, 13. IX. 64.

BRUNO KRIZMAN

16. IN 17. T. M. V NAŠEM MESTU

Mednarodni ženski košarkarski turnir za juniorske ekipe

Nastopile bodo petorke Mivar in CMM iz Trsta, beograjska Crvena zvezda in zagrebška Lokomotiva

16. in 17. t. m. bomo imeli ponovno izredno priložnost, da prisostvovali kvalitetnemu košarkarskemu turnirju. Tokrat bo na sporedu ženski košarkarski turnir za »juniorske pokale«. Predvsem bodo na tem četverboju nastopile letošnje italijanske juniorske pravnice Mivar. Te se bodo morale boriti za čast in tudi za pokal z jugoslovanskimi pravicnjami, vedno seveda v juniorski kategoriji, Crvena zvezda iz Beograda, Skupno z beograjskimi bodo prišle v Trst na turnir hrvatske pravnice Lokomotive iz Zagreba.

Na koncu naj se omenimo zelo agilne in borbene igralke domačega Circolo Marina Mercantile, ki bodo skušale po svojih močeh prekriti ostalim bolj kvotiranim petorkam račune.

Vse tekme bodo v večernih urah in sicer v obnovljeni telovadnici v Ul. della Valli.

Turnir bo potekal po naslednjem razporedu:

V sredo 16. t. m. ob 20.30 CMM - MIVAR ob 22. LOKOMOTIVA - CRVENA ZVEZDA

v četrtek 17. t. m. ob 20.30 finale za tretje mesto med poraženima petorkama

ob 22. finale za pokal med zmagovalnima ekipama.

Za moto cross na Ljubljano

Navodila udeležencem

AVTO CESTA:

Na dan prireditve bo promet v Podlublju že usmerjen po avto cesti, ki bo dograjena, le v Blatnici pri Trbiču bo oca 150 m dolg enosmerni obvoz po lokalni cesti.

Parkiranje iz avto ceste iz smeri Ljubljane, Kranja, Trbiča bo za avtoobuse, osebne avtomobile z oznakami, motorna kolesa in mopede tik ob prireditvenem prostoru z odvozom v desno števil 5, 7 in 8. Za vse druge osebne avtomobile brez oznak pa z odvozom na križišču pri Ankeletu ter po lokalni cesti nazaj proti prireditvenemu prostoru na parkirni prostor števil 9.

Za vozila iz smeri Ljubelj pa bo odvoz iz avto ceste pri Tominevem slapu, ter nato po lokalni cesti na parkirni prostor števil 9.

LOKALNA CESTA:

Vozila, ki bodo prispela po lokalni cesti bodo parkirala na kolesih.

Avtoobusi pri prvem nadvozu (Zaga) desno števil 5, osebni z oznakami, mopedi in motorna kolesa ter vozila tekmovalcev pri podvozu ob prireditvenem prostoru števil 7 in 8, ostali osebni avtomobili brez oznak pa pri »Čecku« na parkirnem prostoru 9.

Odhod iz parkirnega prostora bo pod vodstvom prometnih organov in se vozila vključujejo v parkirni prostorov 5, 7 in 8 direktno na avto cesto pod mostom pri prireditvenem prostoru.

Vozniki upoštevajte navodila organov prometne službe.

Joachim von Ribbentrop in grof Galeazzo Ciano, zunanja ministra Nemčije in Italije na sestanku v Salzburgu nekaj dni pred nemškim napadom na Poljsko

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6. II. TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1. II. Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANCISKA št. 20 - Telefon 37-338 - NAROČNINA: mesečna 800 lir - Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir - SPREJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din - Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SPREJ: ADIT, DZS, Ljubljana, tržaški in gorški pokrajine - OGLASI: Cene oglasov: Za vsak vrst in širino enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtinice 150 lir - Mali oglas 40 lir beseda. - Oglasi naročajo pri upravi. - Iz vseh drugih pokrajin Italije pri »Società Pubblicità Italiana«. - Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO - Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

Z OBISKA PRI NAŠEM FILMSKEM AMATERJU

Narava, človek in čustvo na filmskem traku Aljoše Žerjala

Od prvega velikega uspeha pred petimi leti do zadnje trofeje: Mascherinijeve «Bele žene» za vsebinski film «Tako se je začelo»

Te dni se je zaključil II. kinematografski natečaj, ki ga je razpisala avtonomna turistična in letovišarska ustanova v Sesslanu v sodelovanju s kinematografskim klubom Enal.

Prvo nagrado — Mascherinijeve srebrni kipec «Bele žene» — v absolutnem merilu je odnesel Aljoša Žerjal.

Aljoša Žerjal je postal v zadnjem času, ko je govoril o amaterski kinematografiji, že pojem zase. Brez njega ne mine natečaj, nobeno amatersko filmsko tekmovanje tako v krajevnem kot vsrednjem merilu, njegovo ime pa je prešlo tudi že državne meje v sosedne dežele. In vendar je še mnogo takih med nami, ki verjetno niti ne vedo kdo je ta tihi in skromni, visokorasi in elokv, nekoliko vase pogreznjen a v istem hipu tudi prečerno sproščeni mladenič, ki ustvarja svoje filmske umetnine skoraj z nekako kronometrično rednostjo. Zato sem sklenil, da vam ga nekoliko bolje približam, ker je prav, da poleg gledaliških umetnikov, glasbenikov, pisateljev in drugih kulturnih delavcev, spoznamo tudi našega filmskega amaterja, ki je že samo s svojimi dosežanimi uspehi potrdil vitalnost našega slovenskega tržaškega človeka na vseh področjih umetniškega udejstvovanja.

Aljoša Žerjal živi v srcu Skednja v Ul. Panebianco in ko sva s kolegom potrkala na vrata njegovega stanovanja, nama je odprla njegova simpatična, živahna in zgovorna žena. Prvi vtis: stanovanje družine, ki sicer živi svoje normalno življenje, navezano na poklicno zaposlitev, ki pa vendarle daje s svojo opremo in ureditvijo vtis kulturnega okolja. Na stenah slike naših tržaških umetnikov, skedenjskega rojaka Lukežiča, Faganeli, Groma in še kakšnega, vzdolž stene moderna biblioteka s kompletnim Cankarjem, slovenskimi klasiki, slovenskimi pisatelji, dokaj bogata diskoteka izključno klasične glasbe z izbranimi deli Beethovna, Dvoržaka, Musorgskega, Šostakoviča, Prokofjeva, Stravinskaga, Brahmsa in drugih, v sredini pa niša s trofejami in pokali, ki predstavljajo zmagovite etape Žerjalove filmske dejavnosti od prvih začetkov tam pred devetimi leti do poslednjega uspeha — Mascherinijeve «Bele žene». Če bi ne bilo teh trofej, melega sobnega projektorja in pa zamešane štrne neuporabljenih filmskih trakov na mizi, bi človek lahko mislil, da je pač prišel samo v hišo človeka, ki ljubi slike, knjige in glasbo, ne pa umetnika amaterja, ki je svoje ime tesno povezal s filmskim ustvarjanjem in s filmsko umetnostjo, ki je pri njem vsa pristna, vsa doživljena in iskreno izpovedano z idealno skladnostjo tehnike in čustvene notranjosti.

Aljoša Žerjal ob projektorju

Kje začeti razgovor: pri začetku ali pri zadnjem uspehu? Najbolje pri čašici «gina», da se ustvari atmosfera sproščene nezavezane razgovora. Srebrna «Bele žene», simbolizirajoči kipec čudovite čeri pod devinskim gradom, ima častno mesto. Pa

Pokali, «Oscarji» in Mascherinijeva «Bele žene» — Žerjalove trofeje

začnimo pri njem. Okrog 150 kratkih filmov na ozkem traku se je letos potegovalo za to Mascherinijevo umetnino kot najvišjo absolutno nagrado in še za druge nagrade v posameznih kategorijah ali filmskih zvrsteh. Strogi selekciji jih je prišlo v finale samo še 27 in med njimi je bil tudi film z nevsakdanjim naslovom «Začelo se je tako», ki je v neštete skrivnosti filmske tehnike, amaterja, ki je izkristaliziral tudi svoj filmski izraz, svoj filmski jezik, ki je v sebi izčistil svojo filmsko umetniško dušo in utrdil v svojem snovanju tri globoke zdrave temelje: človek, priroda in čustvo.

Aljoša Žerjal je nedvomno rojen za film, toda doseči filmsko umetnino ni lahka stvar, ne za došča samo talent, potrebna sta tudi volja in ljubezen, ki sta motor ustvarjalnosti. Umetnina ne nastane takoj; umetnina je produkt razvojnega poti, osebnega zorenja in — kar zadeva film — usvajanja utrjenih tehničnih zakonitosti. Lahko rečemo, da je Žerjal to pot že prehodil čeprav je še mlad, da pa to nikakor še ne pomeni, da ne bi ta njegova pot vodila še naprej k novim dosežkom, saj tudi sam prav gotovo ni slutil, ko je pred devetimi leti prvič sprožil izposojeno kamero, da bo nekoč njegovo ime na vodilnem mestu amaterske filmske dejavnosti v Trstu in v Italiji sploh.

Aljoša je v svojem filmskem jeziku iskren in preprost, objektiv in globoko subjektiven obenem. Hotel je narediti film brez senec erotizma, hotel je na filmski trak ujeti božanske note iskrenih in plemenitih občutij. Po dobi se na njegovem traku preliva v harmoničnem sozvočju z melodijo Dvoržakove 4. simfonije in ustvarjajo novo pesem, večno lepo pesem življenja.

Da se razumemo: Žerjal v svoji iskreni izpovedi ni ničesar ukradel. Snemal je z vednostjo in v sodelovanju z obema nosilcema svoje ideje in če mu je kljub temu uspelo pričarati na trak tako pristno intimnost, pripada nedvomno dobiten del za sluge za uspeh filma tudi njima, mladima slovenskima študentoma Jadranki Tavčar iz Trsta in Ivanu Mozetiču iz Nabrčine. Oba sta pokazala nevsakdanji smisel in izredno občutljivost

Po vrsti poskusov za «domačo rabo», je Žerjal dosegel svoj prvi uspeh leta 1959, ko se je udeležil amaterskega filmskega natečaja Tržaškega kinematografskega kluba (katerega član je) na temo «Božič». Prejel je prvo nagrado in takoj vzbudil pozornost zaradi izvirnih prijemov in izvirne obdelave tematike. Poln znanja je naslednje leto prijavil za klubski natečaj vsebinski film proste izbire z naslovom «Taki smo», in — kot se pogosto dogaja začetnikom — doživel neuspeh. Obdelana zgodba je bila tehnično sicer dobra, toda vsebinsko banalna.

Leta 1961 se je podal na potovanje po Grčiji in posnel dokumentarni film «Stara Grčija» z motivi iz Aten, Korinta, Termopila, Patrasa in drugih zgodovinskih krajev. Na klubskem natečaju je film v kategoriji dokumentarjev prejel prvo nagrado. Naslednje leto je obiskal Dubrovnik in seveda posnel film o tem edinstvenem mestecu o dalmatinski obali. Zopet prva nagrada v kategoriji dokumentarjev. V Jugoslaviji je nato Žerjal posnel še dva dokumentarna filma «Bosna» in «Ohrid», za klubski natečaj pa je pripravil film o «Krasu», s katerim je seveda zopet osvojil prvo nagrado. S «Krasom» in «Bosno» je sodeloval tudi na vsrednjem natečaju, kjer je prejel za «Kras» srebrnega «Oskarja», za «Bosno» pa bronastega «Oskarja». Uspeh na vsrednjem natečaju v Turinu je ponovil tudi letos, ko je za film «Zmaja», katerega je posnel v Avberju na Krasu, in s katerim je dobil tudi prvo nagrado na letošnjem klubskem natečaju za vsebinski film, prejel srebrnega «Oskarja», za dokumentarni film o «Ohridu» pa bronastega «Oskarja». S filmom o Dubrovniku je letos sodeloval tudi na mednarodnem festivalu amaterskega filma v Beogradu in v konkurenci 20 filmov o Dubrovniku odnesel prvo nagrado.

Na letošnjem natečaju v Sesslanu je sodeloval z dvema filma: «Zmaja» in «Začelo se je tako» in ker je lahko vsak posamezni amater dobil samo po eno nagrado, je ta zopet pripadla Žerjalu za film «Začelo se je tako».

Poleg navedenih je Aljoša Žerjal posnel še nekaj drugih filmov, skupno okrog 30 v skupni dolžini nad 1000 m filmskega traku, pri čemer pa seveda niso vsi isti metri, ki jih je pri montiranju izločil. In pri vsem tem je Aljoša pristni, resnični amater, ki se s svojim shojem ukvarja skoraj izključno

TOMASO PRIOGLIO
SPEDICIJA
TRST — TRIESTE
Ul. C. Ghega 1/III. — Tel. 37-314, 31-291

NASCIMBEN
IMPORT EXPORT
NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE
TRST, Ul. Coronco št. 39, t. 24-955

«TECHNA»
IMPORT-EXPORT
TRST — Ulica C. Ghega, 2
Telefon 35-907
Teleg. «TECHNALUTIN»
Drevored Serenissima, 18
VRSI VSAKOVRSNE UVOZNE IN IZVOZNE OPERACIJE

TRGOVINA Z MESOM IN GOVEDOM
ESERCENTI PRODOTTI ZOOTECNICI
Soc. a r. l.
TRST
• URADI: Ulica F. Severo 85
Telefon št. 94-233
Slovenska Bistrica 6, 45
• SKLADIŠČA: Ul. Cologna št. 38, 40
• MESNI ODDELEK
Telefon št. 76-348
• ODDELEK MALIH ŽIVALI
Telefon št. 93-077
• KLAVNICA: Telefon 93-259
Telegrafčni naslov: SEPROZO - TRIESTE

impol
Industrija metalnih polizdelkov-slovenska bistrica
Zel. postaja: Slov. Bistrica
Telef.: Maribor 22113, 21375
Slovenska Bistrica 6, 45
Brzljavi:
Impol, Slov. Bistrica
Teleprinter: 03313
Bančna zveza:
Narodna banka SFRJ
podružnica Slov. Bistrica
štev. tek. računa 604-18-1-1

ALUMINIJ:
IZDELUJEMO:
• IZ ALUMINIJA od 99 do 99,7% čiste aluminijaste legure AlMg, AlMgSi, AlMgMn, AlMg 2, 3, 5, AlCuMgPb in avtomatske legure, in sicer:
• PLOČEVINO, TRAKOVE in RONDELE,
• PROFILE za vagonsko ter karoserijsko industrijo in za gradbeništvo — polirane, anodizirane oziroma barvane (elektrolitne)
• CEVI IN OSTALE PROFILE (okrogle, šestoglate, ploščate),
• ALUMINIJASTE VRVI (čiste) in aluminijasto-jeklene vrvi (Al-Fe), valjane in tegano žico.

La Fototecnica
TRST
TRG GOLDONI 7
Tel. 23352, 61119
Grosistično podjetje za dobavljanje vsega fotografskega in kinematografskega materiala
aparati za mikrofime, znanstveni aparati, elektronski aparati
Popolne opreme materiala za fotomehaniko, za industrijo in za znanstvene zavode
Na zahtevo se pošljejo seznami
VPRAŠAJTE NAS ZA NASVET

Berginc Franc
UVOZ - IZVOZ IN PREDSTAVNIŠTVA
TRST - ULICA IMBRIANI, 8 - TEL. 28-748
• KOVINO, RUDNINO
• STROJE
• ELEKTRICNI MATERIAL
• ORODJE
• GRAĐBENI MATERIAL
• PLOŠČE
• KEMIČNE IZDELKE
• KRZNO IN USNJE
• TEKSTILNE PROIZVODE

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT
KOPER
PREDSTAVNIŠTVO V TRSTU:
UL. ROMA 15, TEL. 37-823
TELEFON 21-630
TELEX 03-517

Intereuropu
KOPER - JUGOSLAVIJA
• doledovanje in vskladščevanje blaga
• kvantitativni prevzem
• poslovanje na mednarodnih sejnih in razstavah
• redni zbirni promet iz evropskih centrov
• mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni
• po kopnem, po morju, po rekah
• carinjenje blaga
• transportno zavarovanje blaga
• hroking ladijskega prostora
• kontrola transportnih dokumentov
• strokovno pakiranje

Direkcija Koper	telef. 21-630	telex 03-517	Izpostava Kozina	10	telef. 14-54	telex 01-718
Filiala Koper	21-630		Izpostava Prevalje	30	Ul. Gen. Drapsina	15
Filiala Ljubljana	36-170	03-103	Izpostava Nova Gorica	24-33	Izpostava Celje	30-70
Ul. M. Pijade 13	21-43	03-323	Železn. postaja	24-33	Cuprijska ul. 10	03-348
Filiala Maribor	39-758	02-148	Rožna dolina	3-43	Izpostava Podgorje	4
Partizanska c. 51			Izpostava Jesenice	3-43	Izpostava Sarajevo	24-625
Filiala Zagreb	51-317	02-148	Maršala Tita 1	25-481	Brankova 6	
Jurišičeva 9/1			Filiala Rijeka	02-515	Izpostava Bar	21-49
Filiala za sejme			Beogradski trg 2	33-427	Jovana Tomaševića	2
Zagreb			Filiala Beograd	01-128	Izpostava Zrenjanin	
Ul. B. Kidriča bb	82	03-122	Ul. Stevana Sremca 7	51-758	Izpostava	
Filiala Sežana			Filiala Novi Sad	01-327	Dimitrovgrad	25
Avtozemont Sežana 39			Ul. JNA 48/1		Maršala Tita 178	

MILAN AMBROŽIČ
Elektro - instalacijsko podjetje in TRGOVINA z električnimi predmeti:
• testenci, štedilniki, peči, pralni stroji, hladilniki in vse ostale gospodinjanske potrebščine
DREV. MIRAMARE ST. 29 - TELEFON 29-322

JANOUSEK
TRST - Barkovlje - TRIESTE - Barcola - Tel. 29-963
Lastna proizvodnja in izvoz:
• eteričnih olj za lekarniško uporabo in izdelavo parfumov, eteričnih olj za izdelavo dišečih mil in kozmetičnih izdelkov; esence za izdelavo likerjev, sirupov in slaščičarskih proizvodov; neškodljivih barvil in aromatičnih keramičnih proizvodov

C. G. R.
COMMERCIO GENERALE E RAPPRESENTANZE
Soc. A.R.L.
UL. DELLA GEPPA, 9 - TRST - TEL. 37-940, 28-352
UVOZ IZVOZ

KMEČKA BANKA
R. Z. Z. O. Z.
GORICA Ulica Morelli 14 Tel. 22-06

IMPORT-EXPORT
KERSEVANI BORIS
TRST, Strada dei Friuli 102 - Tel. 23-802
Tehnični artikli (šivalni stroji, radio in televizijski aparati za dom, avto i- žepni, kolesa, motocikli, pralni stroji, sesalci za prah itd.)

POŽAR ARTEMIO
TRST - Ul. Boccaccio 3 Telefon 28-373
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje, tudi v tuzemstvo

Ne propustite posjetiti najznačajniju privrednu manifestaciju Jugoslavije
proljetnom velesajmu 17. - 25. IV. 1965
jesenskom velesajmu 9. - 19. IX. 1965

JESENSKI MEDJUNARODNI ZAGREBAČKI VELESAJAM
5. - 20. IX. 1964
KORISTITE SE POPUSTOM NA JUGOSLAVENSKIM ŽELJEZNICAMA!

DARWIL
najnovější izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini
ELEKTRONIC na baterijski pogon

ULTRAPIAT LUX
za dinamičnega človeka

«Luis D'Or»
najljepša ura na svetu

Specialne ure za potapljače
od 200-1000 metrov globine

NAJTRPEŽNEJŠA
NAJELEGANTNEJŠA
NAJCENJEJŠA

ŠVICARSKA SUPERMARKA

NOVA GORICA — Telefon 20-44
opravlja kvalitetne, hitre in varne prevoze potnikov in tovora doma in v inozemstvu. Informacije dobite v naših poslovalnicah v Novi Gorici, Tolmini, Ajdovščini, Postojni in Sečani. — Turistična agencija «IZLETNIKI» s poslovalnicama v Novi Gorici in Bovecu vam hitro in solidno organizira izlete po Jugoslaviji in inozemstvu, ter nudi vse ostale turistične usluge.

HOTEL «ZVEZDA» KOBARID
s sobami z eno in dvema posteljama ter s tekočo toplo in mrzlo vodo, centralno kurjavo — skupaj 54 ležišč. • Streže s prvotnimi vini; specialitete: soska postrv in divjačina. • V 5 km oddaljenem Livku so prvotna smučišča, v Nadiži pa lepe kopeli. • Cenjenim gostom se priporoča za obisk.

GRAND HOTEL «UNION» LJUBLJANA
Tel. 20-750, 21-742
s svojo restavracijo in senčnatim vrtom, kavarno in hotelom, se priporoča cenjenim gostom

Obiščite zdravilišča

ROGAŠKA SLATINA, LAŠKO, RIMSKE TOPLICE

Rogaška Slatina zdravi bolezni prebavil, ledvic in jeter, Dobra ženska in manegerske bolezni, Laško revmatizem in rehabilitacija invalidov — Za izlet priporočamo tudi prekrasno Logarsko dolino — Informacije in prospekte dobite pri tržakih potovalnih uradih Aurora, Ulat, Paterniti ali pri Tourist Office — Celje

BOSTE OBISKALI LJUBLJANO? DOBRODOSLI STE
v hotelu «TURIST» - Ljubljana
DALMATINOVA, 13 - Tel. 36-129, 27-110
Restavracija, senčnat vrt, bife - Hotel je oddaljen vsega 3 minute od glavne železniške postaje. Nudi vam: sodobno opremljene sobe s kopalnicami, telefonom, dvigalom. Znan je naša kuhinja, ki vam nudi jugoslovanske in inozemske specialitete. Tudi v naših obratih: restavraciji «ZLATOROG», Zupaničeva 9, ki vam nudi lovsko specialiteto, gostilni «DALMACIJA», Trubarjeva 23, ki vam nudi ribje specialitete, boste postreženi hitro in solidno.
VABI VAŠ HOTEL «TURIST» LJUBLJANA

HOTEL LEV
LJUBLJANA
Vošnjakova 1
Telefon 30-555
Telegram: LEVIHOTEL LJUBLJANA
«A» kat.
Zunaj s kopalnico, restavracija, terasa, dancing kavarna, aperitiv bar, slaščičarna, poslovnice in klubske sobe, sale za bankete in konferenice, lastne garaže in prostor za parkiranje, hladilnice za divjačino in boksi za pesce
Novo — moderno — luksuzno

SPLOŠNA PLOVBA - PIRAN

vzdružje z modernimi tovornimi, potniškimi ladjami
redno progo Jadran - Južna Amerika - via Zahodna Afrika (Rijeka - Split - Napoli - Genova - Marseille - Casablanca - Dakar - Conakry - Takoradi - Tema - Rio de Janeiro - Santos - Montevideo - Buenos Aires). Redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo - Indonezijo - Japonsko - ZDA - Zahodna afriška obala - sredozemske luke) TER NUDI
ladjske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladnjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti. — Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba», Piran, Zupaničeva ul. 24, in na naše agente po vsem svetu. Telegrami: Plovba Piran. Tel.: 035-22, 035-23. Telefoni: 73-470 do 73-477.

Obiščite najlepše podzemsko čudo na svetu
POSTOJSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16. in 18. uri
Izredni obiski po dogovoru z upravo
Obiščite tudi Skočjanske jame pri Divači
Obiski ob 10. in 15. uri vsak dan

HOTEL «SLON» LJUBLJANA

Titova 10, tel. 20-644, 20-645 (Jugoslavija)
Opazujemo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postržete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domaćih specialitet po zelo pristopnih cenah.
Hotel vam nudi 177 modernih ležišč. V modernu urejeni hotelski restavraciji vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncert v kavarni. V nočnem BARU se lahko vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artističnem programu
Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telef. 20-641-44

HOTEL «JELOVICA» - BLED - TEL. 316

BLED vabi
Hoteli ob jezeru, obnovljeni blejski grad v restavracijo, festivali, dnevna glasbena in ples, pravilne izletniške točke in druga razvedrila ter coinarnjenje po jezeru

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOTORJEV MARIBOR

NAŠI IZDELKI

Kamion TAM 4500 P, vozilo za polivanje ulic in cest
Kamion TAM 4500 F, vozilo za odvoz fekalij primerno za komunalno čiščenje
Avtobus A 3000 v standardni in turistični izvedbi, primeren za izlete in druge prevoze potnikov, 32 sedežev
Kamion TAM 2000, lastna konstrukcija «AM» vozilo, ki odlično služi v mestnem prometu za prevoz manjših tovarov. Podjetje ga bo v kratkem pričelo serijsko izdelovati

Kamion TAM 4500, nosilnosti 5,5 tone, z vračajočim zračno hlajenim Dieslovim motorjem
Prekucnik TAM 4500 K, s strojanskim ekipo na pravo primeren za delo na gradbiščih in cestah
Kamion hladilnik TAM 4500 HS primeren za prevoz hitro kvarljivih stvari
Gasilski avtomobil TAM 4500 S in TAM 5500 C, hitra in izredno praktična gasilska avtomobila z vgrajeno cisterno in drugim gasilskim priborom

adriaimpex
D. D.
UVOZ IZVOZ
ZASTOPSTVA
TRST - UL. GEPPA 9-III - TEL. 38-770, 29-135

IVRKA JOŽEF SILA
UVOZ IZVOZ
vsakovrstnega lesa za predelavo in kurjavo ter jamskega lesa
TRST - UL. MILANO ŠT. 4 - Telefon 28-944

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORICA - UL. DUCA D'ACOSTA 180 - Tel. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Adamič
Ekskluzivna zastopstva
nudi najboljše pogoje pri nabavi in prodaji vsakovrstnega blaga
Trst, Ul. S. Lazzaro 23/II, Tel. 28-440, 31-996

IMP. TRANSADRIA S.p.A. EXP.
TRST - UL. CIGERONE 8/II - TEL. 30-214
SKLADIŠČE: vse vrste lesa - eksote - furnirje - poliestere - dekorativne plastične profile - laminatne - stroje in druge artikule za lesno industrijo
Scalo Legnami

ANDREJ BOLKO mr. ph.
UVOZ - IZVOZ
Farmaceutski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANCA 21. II
Telefon 31-315

UVAŽA: vsakovrsten les, drva za kurjavo, gradbeni material
IZVAŽA: tašttil, kolonialno blago in raznovrstne stroje
IMPEXPORT
SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE
TRST, UL. CIGERONE 8
Tel. 38-136, 37-725; Telegr.: IMPEX-TRT - TRIESTE

Izkoristite vaš izlet za ogled izvirkov VIPAVE
V HOTELU VIPAVA in v GOSTIŠČU
OB IZVIRU vas prijetno postrežejo

HOTEL ADRIA
ANKARAN (bivši S. Nicolò) Telefon 74-112
ODPRT SKOZI CELO LETO

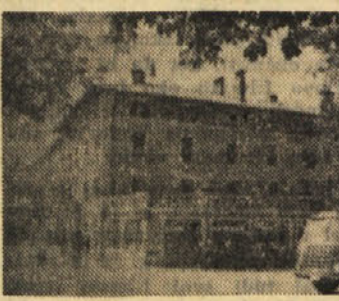
HOTEL CELEIA
CELJE - tel. 2041, 2042 SE PRIPOROČA

Pri **MADALOSSO** v Trstu, Ul. Torrebianca 26, vogal XXX Oktobre
dobite vsakovrstno POHISTVO, otroške VOZICE, žimnice - originalne PERMAFLEX - Cene ugodne

Hotel BELLEVUE
LJUBLJANA Tel. 33-133
priporoča cenjenim gostom domače in mednarodne kuhinje - Terasa - Vrt - S tera se lep pogled na Ljubljano

HOTEL GALEB tel. 21605
RIBJA RESTAVRACIJA 21182
KAVARNA LOŽA
RESTAVRACIJA TAVERNA
Priporočajo svoje gostinske usluge - Cene zmerne

HOTEL KRAN
TOLMIN - TEL. 39
Prvorazredna restavracija, udobne sobe, teras, zimski vrt, nočni bar s programom. Priporočamo svoje obrate Glusterno z olimpijskim bazenom in restavracijo «Rizana», s specialitetami, postrežimi in rečnimi raki
Priporočamo tudi obisk hotela «Planinski orla» v Trenti in gostišče v Soči in Logu pod Mangartom

HOTEL «KRAS» POSTOJNA
TEL. 100
nudi vse hotelske usluge in se priporoča za cenjeni obisk

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 20-61, 20-32
s svojimi obrati restavracijo, kavarno, Prvorazredna kuhinja. Ples vsak večer razen ponedeljka. V primernih dneih je ples na vrtu.

Hotel TRIGLAV Koper
Tel. 16 Prvorazredna restavracija, udobne sobe, teras, zimski vrt, nočni bar s programom. Priporočamo svoje obrate Glusterno z olimpijskim bazenom in restavracijo «Rizana», s specialitetami, postrežimi in rečnimi raki

ALP HOTEL
HOTEL KANIN
HOTEL GOLOBAR
nudi vse hotelske usluge. Priznana domača in inozemska kuhinja. Tel. 21 in 61
Priporočamo tudi obisk hotela «Planinski orla» v Trenti in gostišče v Soči in Logu pod Mangartom

T. G. P. - METROPOL
PIRAN - Telefon 73-313

vabi na odlične specialitete in izbrane pijače v vseh svojih obratih: nočni bar «Tri papige» v Piranu z mednarodnim artističnim programom, odprt je vsak dan razen srede, Priporočamo novo restavracijo «Lacija» pri Portorožu

UGODNO UGODNO UGODNO
USNJENA KONFEKCIJA (piščici, kostumi suknjičji)
USNJENA IZDELKI (kovčki, potovalke, torbice) v največji izbiri pri

VELEBLAGOVNICA nama
V LJUBLJANI

Obiščite naše poslovalnice: • PRED POSTO - Cankarjeva ul. 1
• TROMOSTOVJE - Wolfova ul. 1
• KONFEKCIJA - Copova ul. 5
20 ODS. POPUSTA ZA NAKUP S TUJO VALUTO
UGODNO UGODNO UGODNO

KOMPAS : LJUBLJANA,
Dvorčakova ulica
številka 11
S SVOJIMI POSLOVALNICAMI
VRŠI VSE TURISTIČNE USLUGE

Novi
«Hotel Soča»
Most na Soči

priporoča
okusne jedi
in izbrane pijače
za vse okuse
ter druge
hotelske usluge

ZMAJ ZEMUN
INDUSTRIJA POLJOPRIVREDNIH MAŠINA
Zemun - Jugoslavija

KOMBAJNI ZA ŽITO, KOMBAJNI
ZA KORUZO, PRAKTIČNA VOZILA
ZA PREVAŽANJE SILAŽNE KRME
TER POTREBNE PRIKLJUČKE
• ZAHTEVAJTE NAŠE PROSPEKTE •